होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७७

स्वीकृत मिति: २०७७।०७।२३
प्रमाणीकरण मिति: २०७७।०९।०७

ग्रामीण क्षेत्रका स्थानीय जनसमुदायमा स्वरोजगारका अवसर सिर्जना हुने तथा आम्दानी वृद्धिको माध्यमबाट जिवनस्तरमा सुधार ल्याउने प्रकृतिका ग्रामिण पर्यटन पूर्वाधारको दिगो विकास गर्ने, ग्रामीण पर्यटनको माध्यमबाट विपन्न, महिला, मधेशी, आदिवासी जनजाती र हालसम्म समेट्न नसकिएका समूहको समेत संलग्नता रहने गरी पर्यटन व्यवसायबाट प्राप्त हुने लाभलाई समुदायको पहुँचभित्र ल्याउने, संरचनाको निर्माण र विकास गर्ने पर्यटन नीति, २०६५ अनुसार बराहक्षेत्र नगरपालिकाको ग्रामिण भेगमा तथा शहरी क्षेत्रमा समेत होमस्टेको माध्यमबाट पर्यटनको विकास, प्रर्बद्धन, व्यवस्थापन र नियमन गर्न होमस्टे कार्यविधि जारी गर्न आवश्यक भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि बराहक्षेत्र नगरपालिकाले यो कार्यविधि बनाई जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम "होमस्टे संचालन कार्यविधि २०७७"रहेकोछ ।

(२) यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरी प्रमाणीकरण भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "होमस्टे"भन्नाले पर्यटकलाई आवास, खाना र अन्य सेवा प्रदान गर्ने उद्धेश्यले आफ्नै घर समुदायमा निजी वा सामूहिक रुपमा सञ्चालन गरिएको घरवास सेवा सम्झनु पर्छ ।
(ख) "कार्यालय" भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।
(ग) "स्थानीय तह" भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।
(घ) "होमस्टे व्यवस्थापन समिति" भन्नाले दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको समिति सम्झनुपर्छ ।
(ङ) "होमस्टे इकाई" भन्नाले होमस्टे संचालन गर्न व्यवस्थापन समिति अर्न्तगत रहेका प्रत्येक घर सम्झनु पर्छ ।
(च) सामुदायिक होमस्टे भन्नाले ग्रामिण क्षेत्रमा कम्तिमा पाँचवटा अलग अलग स्वामित्व भएको घरधनीले सामुदायिक रुपमा व्यवस्थापन गर्ने गरी सञ्चालन गरेको होमस्टे सम्झनु पर्छ ।
(ङ) निजी होमस्टे भन्नाले ग्रामिण क्षेत्रमा एकल रुपमा दर्ता गरी निजिस्तरमा संचालित होमस्टे सम्झनु पर्दछ ।

३. उद्देश्यः होमस्टे संचालनको मुख्य उद्धेश्य देहाय बमोजिमका हुनेछन्:-

(क) होमस्टे संचालन गरी पर्यटन क्षेत्रको प्रतिफल ग्रामीण समुदायमा पुऱ्याउने,
(ख) होमस्टे संचालन गरी ग्रामिण क्षेत्रका जनतालाई पर्यटन सेवामा सहभागि गराउने,
(ग) होमस्टे संचालन गरी ग्रामीण समुदायको आयश्रोत बृद्धि गरी जीवनस्तर वृद्धि गर्ने,
(घ) होमस्टे संचालन गरी ग्रामिण तथा स्थानीय स्तरमा स्वरोजगार विकासको माध्यमको रुपमा उपयोग गर्ने,
(ङ) होमस्टे संचालन गरी पर्यटकलाई सुलभ, सहज वातावरणमा स्थानीय परिवेश, परिकार, रीतिरिवाज, कला, संस्कृति र रहनसहनको वारेमा जानकारी दिने,
(च) होमस्टे आवास सुविधा मात्र नभै पर्यटकलाई रितिरिवाज, कला संस्कृति र रहनसहनको उत्कृष्ट अनुभव हासिल गर्ने मौका प्रदान गर्ने,
(छ) ग्रामिण इलाकामा पर्यटकलाई सरल र सहज वातावरणमा बसोबासको व्यवस्था गर्ने ।
(ज) ग्रामिण ईलाकामा रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र जगेर्ना गर्ने,

४. होमस्टेको वर्गिकरणः अनुसूचि-१ मा उल्लिखित मापदण्ड पूरा गरी अलग/अलग स्वामित्व भएका कम्तीमा पाँचवटा घरधनीले सामुहिक व्यवस्थापन गरी संचालन गरेको होमस्टेलाई सामुदायिक ग्रामीण होमस्टे र ग्रामिण क्षेत्रमा निजी स्तरमा बढीमा ५ कोठामा सञ्चालित होमस्टेलाई निजी होमस्टेको रुपमा वर्गीकरण गरिएको छ । होमस्टे दर्ता, नविकरण र प्रमाणपत्रको लागि अनुसूची–२ बमोजिमको शुल्क लाग्नेछ ।

५. पर्यटकीय क्रियाकलापः (१) होमस्टेले स्थानीय क्षेत्रमा सञ्चालन हुने सांस्कृतिक कार्यक्रम र क्रियाकलाप, परम्परागत खेलमा सहभागी गराउने, उपलब्ध हुने क्षेत्रमा जंगल ट्रेक, इको ट्रेक तथा दृश्यावलोकनको कार्यक्रमको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएदेखि बाहेक होमस्टेले देहाय बमोजिमको कार्यक्रमको आयोजना गर्नु पर्नेछः-
(क) स्थानीय सांस्कृतिक नाचगान तथा फुलमालाका साथ पर्यटकको स्वागत गर्ने,
(ख) पर्यटकहरुलाई सामुदायिक भवन वा खुला ठाउँमा मौलिक परम्परा वा संस्कृतिमा आधारित सांस्कृतिक कार्यक्रमहरुको प्रस्तुती, मेला, जात्रा जस्ता गतिविधीहरु आयोजना गरी सहभागी गराउने,
(ग) सांस्कृतिक सम्पदा, संग्राहलय, घरेलु तथा हस्तकला सामाग्री उत्पादन केन्द्र स्थल, दृश्यावलोकन, जंगल, वन्यजन्तु तथाचरा अवलोकन गर्ने व्यवस्था गर्ने,
(घ) स्थानीय कृषि, घरेलु तथा हस्तकला प्रविधिमा सहभागी गराई पर्यटक तथा स्थानीय जनता वीच जीवनशैली, कला संस्कृति आदि विषयमा अनुभव तथा ज्ञानको आदान प्रदान गराउने,
(ङ) पर्यटकको विदाई गर्दा स्थानीय संस्कृति झल्कने मायाको चिनो सहित फुलमाला पहिराउने ।
(च) पर्यटकलाई पारिवारिक वातावरणको अनुभव दिलाउने ।

६. दर्ताका लागि निवेदन दिने: (१) होमस्टे संचालन गर्न चाहनेले देहाय बमोजिमका कागजात सहित निवेदन दस्तुर बुझाई अनुसूचि-३ बमोजिमको ढाँचामा कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ,-

(क) सामुदायिक होमस्टेको हकमा कम्तीमा पाँचजना घरधनीले आ-आफ्नो घरमा सामूहिक रुपमा होमस्टे सञ्चालन गर्न सहमत भएको लिखित प्रतिवद्धता तथा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस र निजी होमस्टका लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस,

(ख) जग्गा धनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपी र नक्सा पास भएको प्रमाण,

(ग) होमस्टे संचालकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन परेमा कार्यालयले नगर उप–प्रमुखको संयोजकत्वमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सम्बन्धित शाखा प्रमुख, सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष समेतको समितिले निरीक्षण गरी अनुसूची-१ बमोजिमको मापदण्ड पूरा भए/नभएको निरीक्षण गरी कार्यालयमा प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ । समितिले आवश्यकता अनुसार अन्य विषय विज्ञ तथा कर्मचारीलाई निरीक्षणको लागि आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको निरीक्षणबाट अनुसूची-१ बमोजिमको मापदण्ड पूरा भएको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा कार्यालयले प्रत्येक होमस्टेलाई एकाइको रुपमा दर्ता गरी अनुसुची-४ बमोजिमको ढाँचामा होमस्टे दर्ता प्रमाणपत्र दिनेछ ।

(४) मापदण्ड पूरा नगरेकाको हकमा आवश्यक सुधार गर्न समय दिइनेछ र पुनः स्थलगत निरीक्षण गरिनेछ ।

७. होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालन: (१) सामुदायिक होमस्टे सञ्चालन गर्ने चाहने संचालकहरुले साधारण भेला गरी देहाय बमोजिमको होमस्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति गठन गर्नुपर्नेछ र उक्त समितिको मुख्य पदमा कम्तिमा १ (एक) जना महिला अनिवार्य हुनुपर्नेछ ।

(क) समुदायका सदस्यहरुबाट एक जना –अध्यक्ष
(ख) समुदायका सदस्यहरुबाट एक जना –उपाध्यक्ष
(ग) समुदायका सदस्यहरुबाट एक जना –कोषाध्यक्ष
(घ) समुदायका सदस्यहरुबाट महिला सदस्य –सदस्य
(ङ) समुदायका सदस्यहरुबाट एक जना सदस्य –सदस्य-सचिव

(२) होमस्टेमा सहभागी हुने घर संख्याको आधारमा समावेशी हुने गरी समुदायले थप ६ जना सम्म सदस्यको चयन गर्न सक्नेछ ।

(३) होमस्टे व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ,–

(क) पर्यटकीय क्रियाकलापहरु र पर्यटकहरुले पालना गर्नुपर्ने आचार संहिताको बारेमा जानकारी गराउने,

(ख) आगन्तुक/पर्यटकहरुको स्वागत तथा पाहुनाको आवास व्यवस्था मिलाउने,

(ग) पर्यटकको दर्ता व्यवस्था गर्ने,

(घ) आयव्ययको श्रेस्ता व्यवस्थित र दुरुस्त राख्ने,

(ङ) प्रत्येक होमस्टेको नियमित अनुगमन गर्ने,

(च) स्थानीय भ्रमण प्याकेजहरुको निर्माण र प्रचार प्रसार गर्ने,

(छ) स्थानीय वातावरण, परम्परा, शैली तथा संस्कृतिको संरक्षण गर्ने,

(ज) सांस्कृतिक कार्यक्रमहरुको प्रदर्शन/व्यवस्थापन गर्ने,

(झ) पर्यटकहरुलाई जङ्गली जनावरहरुको बारेमा जानकारी गराउने ,

(ञ)पर्यटकहरुको स्वास्थ्योपचार र अन्य आकस्मिक सेवाहरुको व्यवस्थापन र समन्वय गर्ने,

(ट) होमस्टेको साइनेज तथा लोकेसन म्याप तयार गर्ने,

(ठ) पर्यटक आवास गृहमा उपलब्ध हुने सुविधा तथा मेनु/मुल्य निर्धारणमा एकरुपता कायम गर्ने,

(ड) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पैतीस दिन भित्र पर्यटक संख्या, प्रमुख क्रियाकलाप तथा आयव्यय देखिने वार्षिक प्रतिवेदन कार्यलयमा पठाउने,

(ढ) होमस्टेको विकास, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि अन्य आवश्यक कार्यहरु गर्ने,

(ण) नगरस्थित होमस्टे समन्वय समिति र प्रदेशमा रहेको पर्यटन मन्त्रालयसंग नियमित सम्पर्क रसञ्चार गर्ने,

(त) अनुसूची-४ बमोजिमको सूचना पर्यटकहरुले देख्ने स्थानमा राख्नु पर्ने,

(थ) होमस्टे विकास प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि अन्य आवश्यक कार्यहरु गर्ने,

८. नगर होमस्टे समन्वय समितिः (१) नगरपालिकामा आर्थिक विकास समितिको संयोजकको संयोजकत्वमा देहाय बमोजिमको नगर होमस्टे समन्वय समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

(क) आर्थिक विकास समिति संयोजक – संयोजक

(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारी – सदस्य

(ग) कार्यपालिका सदस्य महिला सहित २ जना – सदस्य

(घ) होमस्टे सञ्चालन गरेका व्यवसायी १ जना – सदस्य

(ङ) आर्थिक विकास शाखा प्रमुख – सदस्य सचिव

(२) नगर होमस्टे समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछः-

(क) नगर स्थित होमस्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिहरु बीच समन्वय र सहजीकरण गर्ने,

(ख) पूर्वाधार विकास र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य गर्ने,

(ग) पर्यटकलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग र समन्वय,

(घ) आकस्मिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग र समन्वय गर्ने,

(ङ) सम्भाव्य पर्यटकीय सम्पदाहरुको विवरण तयार गर्ने,

(च) बाटो, पदयात्रामार्ग, भ्यूटावर, खानेपानी, स्वास्थ्य चौकी जस्ता साना पूर्वाधारहरु बनाउने ।

९. अनुगमन तथा निरिक्षण सम्बन्धी व्यवस्थाः (१) कार्यालयले आवश्यकतानुसार समयसमयमा होमस्टे व्यवस्थापन समितिका कार्यहरु तथा प्रत्येक होमस्टेको इकाईको अनुगमन तथा निरिक्षण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निरिक्षणका क्रममा तोकिएको मापदण्ड पूरा नगर्ने होमस्टेलाई मनासिव माफिकको म्याद दिई मापदण्ड पूरा गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको म्यादभित्र पनि मापदण्ड कायम गर्न नसकेका होमस्टेलाई कार्यालयले निलम्वन वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

१०. वार्षिक प्रतिवेदन : प्रत्येक होमस्टेले वार्षिक आय–व्यय विवरण, होमस्टेले पुरा नगरेको सेवा सुविधा, पर्यटकहरुको लागत तथा विवरण सहितको प्रतिवेदन आ.व. समाप्त भएको मितिले १ (एक) महिनाभित्र कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

११.नवीकरणः (१) प्रत्येक होमस्टे आ.व. समाप्त भएको मितिले ३ महिना भित्र नविकरण गर्नुपर्नेछ । नविकरणको लागि देहाय बमोजिमको कागजात संलग्न गरि होमस्टे नवीकरणको लागि निवेदन दस्तुर बुझाई कार्यालयमा निवदेन दिनु पर्नेछ ।

(क) लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, होमस्टेले प्रदान गरेको सेवा सुविधा र पर्यटकहरुको लगत तथा विवरण ।

(ख) सामुदायिक होमस्टेको हकमा होमस्टे व्यवस्थापन समितिको प्रतिवेदन ।

(ग) सम्वन्धित वडाको सिफारिस ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन पर्न आएमा कार्यालयले सम्बद्ध होमस्टेको निरिक्षण गरी मापदण्ड पूरा भएकाको हकमा होमस्टेको नवीकरण गर्नेछ र पूरा नभएका होमस्टेको नविकरण हुनेछैन । म्याद सकिएको महिनाभित्र होमस्टे नविकरण नभएमा २५ प्रतिशत विलम्ब शुल्क लाग्नेछ ।

१२. प्रचार प्रसार तथा बजारीकरणः होमस्टेको होर्डिङ्ग बोर्ड, साइनबोर्ड, ब्रोसियर, पोष्टर, सिडी जस्ता प्रचारप्रसारका सामग्रीहरुको उत्पादन, वेभसाइट, पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजन, उत्सव, मेला, महोत्सव,गैरआवासीय नेपालीसँगको सहकार्य, टुर अपरेटर तथा पत्रकारहरुलाई परिचयात्मक भ्रमण, भ्रमण प्याकेजको निर्माण तथा विक्री प्रवर्द्धन जस्ता काम कारवाही र कृयाकलाप नगरपालिकाले पर्यटन बोर्ड, निजी क्षेत्रका होटल र रेष्टुरेन्ट एसोशिएसन, होमस्टे एसोशिएसन, ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सीसँग सहकार्य गरी होमस्टेको प्रचार प्रसार तथा बजारीकरण गर्नेछ ।

१३. होमस्टे एसोशिएसनः होमस्टे सम्बन्धी नीति निर्माण, व्यवस्थापन, प्रवर्द्धन तथा होमस्टे संचालन मापदण्डमा एकरुपता तथा अनुगमन कार्यमा नगरपालिकालाई सहयोग पुऱ्याउन होमस्टे संचालकहरुको होमस्टे एसोशिएसनले कार्य गर्नेछ ।

१४. विविधः (१) प्रशिद्ध धार्मिक तिर्थस्थलमा दर्शनको लागि आउने दर्शनार्थी तथा तिर्थालुहरुको वसोवास र खानपिनको वन्दोवस्त मिलाउन होमस्टे संचालनको लागि स्थानीय समुदाय समेतको सहभागितामा अनुरोध भएमा यस कार्यविधिको अन्य व्यवस्थाहरुको अधिनमा रही सञ्चालन अनुमति दिन सकिनेछ ।

(२) होमस्टेमा ट्राभल एजेन्सी मार्फत आउने पर्यटकको वीमा गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित ट्राभल एजेन्सीको हुनेछ । व्यक्तिगत रुपमा आउने पर्यटकको हकमा विमा गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित पर्यटकको नै हुनेछ ।

(३) होमस्टे संचालन गर्ने संचालकले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैङ्कको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र विदेशी मुद्राको कारोवार गर्नु पर्नेछ ।

(४) होमस्टे संचालन सम्बन्धी आधारभूत तालिम नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रशिक्षण प्रतिष्ठान लगायत अन्य स्वीकृत प्राप्त तालिम केन्द्रहरुबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

(५) पर्यटकीय गतिविधिमा नै असर पर्ने गरि नाजायज काम (ठगी, चोरी, बालवालिका वा महिला हिंसा र अमानवीय व्यवहार) गरेको भनि कुनै पर्यटकवाट उजुरी पर्न आएमा सो कसुर ठहर भएमा वा अनुगमनको क्रममा प्रमाणित भएमा त्यस्तो निजी होमस्टे वा सामुदायिक होमस्टेको सदस्यलाई पुनः होमस्टे संचालन गर्न नपाउने गरि दर्ता खारेज गर्न सकिनेछ ।

१५. व्याख्या गर्ने अधिकार : यस कार्यविधिको व्याख्या गर्ने अधिकार नगर कार्यपालिकालाई हुने छ ।

अनुसूची १
(दफा ४ संग सम्बन्धित)
होमस्टे संचालनका आधारभूत मापदण्ड

१. होमस्टेका लागि घर, कोठा र शैयाः

(क) प्रत्येक सामुदायिक होमस्टेका लागि भिन्न भिन्न स्वामित्व भएका कम्तीमा ५ वटा घर (होमस्टे यूनिट) हुनु पर्नेछ । एकआपसमा सहज पहुँचका लागि बाटोको प्रबन्ध भएको, घरहरु मौलिक संस्कृती झल्कने र हावा हुरी, जंगली जनावर आदिबाट सुरक्षित हुनु पर्ने, खुला, हिलो तथा धुलोरहित सफासुग्घर हुनुपर्नेछ ।

(ख) होमस्टमा पाहुनाका लागि कम्तीमा एउटा अलग्गै कोठा हुनुपर्नेछ ।

(ग) होमस्टेसंचालन गर्ने एक घरमा बढीमा ४ कोठा पर्यटकका लागि छुट्याउन सकिनेछ ।

(घ) एउटा कोठमा बढीमा २ वटामात्र ओछ्यान रहनुपर्ने छ । ओछ्यान कम्तीमा ६.५ फिट लम्बाई र ३ फिट चौडाईको हुनुपर्नेछ ।

(ङ) भुईमा कार्पेट वा राडी वा सफा गुन्द्री ओछ्याएको हुनुपर्नेछ ।

(च) ढोकामा खुट्टा पुछ्ने बोरा वा डोरम्याट भएको हुनुपर्नेछ ।

(छ) नरम खालको सेतो तन्ना भएको र सेतै खोल भएका ओढ्नेको व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।

(ज) भित्तामा वा ढोकाको पछाडीपट्टि लुगा झुण्ड्याउने व्यवस्था भएको हुनुपर्नेछ ।

(झ) कोठामा विजुली बत्ती वा लाल्टिन वा मैन वा टुकी पानस बाल्ने व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।

(ञ) सुत्ने कोठामा धुवाँ आउन नहुने ।

(ट) सुत्ने कोठामा राम्रा राम्रा दृश्य र स्थानीय संस्कृति झल्कने तस्विरहरु भएमा राम्रो हुने ।

(ठ) फोहोर फाल्ने एउटा टोकरी (डस्टवीन) को व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।

(ड) सम्भव भएसम्म प्रत्येक पाहुनाका लागि १ जोर चप्पल (स्लीपर)को व्यवस्था हुनुपर्नेछ ।

(ढ) सम्भव भएसम्म भित्तामा एउटा अर्धकद (आधा शरिर) देखिने ठूलो ऐना झुण्डाएको हुनुपर्नेछ ।

(ण) सम्भव भएसम्म सुत्ने कोठामा चिया टेवल राख्नु राम्रो हुने ।

(त) सम्भव भएसम्म सुत्ने कोठामा २ वटा कुर्सी राख्नु राम्रो हुने ।

कोशी प्रदेश, नेपाल

२. शौचालय र स्नानघर :

(क) सुविधायुक्त र सफा शौचालय हुनु पर्ने ।

(ख) होमस्टे संचालन गर्ने घर वा समुदायमा नुहाउने प्रवन्ध (छुट्टै बाथरुम वा कम्तीमा छेकिएर नुहाउनसकिने सुविधायुक्त ठाउँ ।

(ग) स्नानघरमा पानीको बाल्टी, मग, सावुन, रुमाल आदि आधारभूत वस्तुहरु हुनु पर्ने ।

३. भान्छा कोठा र खाना खाने व्यवस्था :

(क) पाहुना राख्ने घर/कोठा नजिक गाई भैसी अथवा भेडाबाख्रा, सुगुँर, कुखुरा आदि वाध्न वा पाल्न नहुने ।

(ख) धेरै धुवाँ नहुने भान्सा (उन्नत वा सुधारिएको चुलो भएको ।

(ग) पानीको सुविधा मिलाउनुपर्ने र खानेपानी फिल्टर गरेर वा उमालेरमात्र दिने ।

(घ) स्थानीय खानाका परिकारहरुलाई स्वास्थ्य कर ढंगले पकाउने र खुवाउने प्रवन्ध हुनुपर्ने ।

(ङ) नेपालीहरुलाई राम्रोसंग पलेटी कसेर वसेर खान मिल्ने ठाउँ हुनुपर्ने ।

(च) विदेशीलाई सानो डाइनिङ्ग टेवलको पनि प्रवन्ध भए राम्रो हुने ।

(छ) खानपीन विवरण तथा मूल्य निर्धारण गरिएको हुनुपर्ने (मेनु भएको)।

४.स्वास्थ्य, सरसफाई तथा सुरक्षा :

(क) मुसा, लामखुट्टे, उडुस, उपियाँ आदिबाट सुरक्षित हुनु पर्ने, दुर्गन्ध वा गाई भैसीको गोठबाट टाढा हुनुपर्ने, सामुदायिक रुपमा प्राथमिक उपचारको व्यवस्था हुनु पर्ने, खुला नाली र ढल हुन नहुने ।
(ख) वातावरण मैत्री पर्यटन कृयाकलाप, पर्यटकीय सम्पदाहरुको संरक्षण, सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था, वृक्षारोपण ।

अनुसूची–२
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

क.सं.	होमस्टको किसिम	दर्ता दस्तुर	नवीकरण दस्तुर	प्रमाण पत्र दस्तुर
१.	सामुदायिक/निजी	रु २०००	रु १०००	रु ५००

द्रष्टव्य : होमस्टे ईजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिमका दफा ११ को उपदफा (१) बमोजिम म्यादभित्र ईजाजतपत्र नविकरण गराउनु पर्नेछ

अनुसूची ३ (दफा ६(१) संग सम्बन्धित)
होमस्टे दर्ताका लागि दिइने निवेदन

श्री बराहक्षेत्र नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
चक्रघट्टी, सुनसरी ।

हामीहरुले जिल्ला .... न.पा. .... वडा नं. .... टोल/गाउँ.....................मा संचालन गर्न लागेको .... होमस्टेलाई होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम सामुदायिक/निजी होमस्टेको रुपमा दर्ता गरी पाउन निवेदन गर्दछु /गर्दछौ । होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७७ को अधिनमा रही आफ्नो होमस्टे संचालन गर्नेछौं ।

संलग्न कागजातः
१. होमस्टे संचालन गर्ने निवेदकको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिहरु ।
२. होमस्टे संचालन गर्ने प्रत्येक घरधनीको जग्गा धनी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
३. प्रत्येक घरधनीले होमस्टे संचालन गर्न मञ्जुर गरेको कागजात सहित होमस्टे व्यवस्थापन समितिको निर्णयको प्रतिलिपी ।
४. व्यवस्थापन समिति गठन तथा दर्ता गर्नेसम्बन्धी स्थानीय भेलाको निर्णय ।
५. निजी होमस्टेको हकमा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस ।
६. आधारभूत प्रशिक्षण लिएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

होमस्टे यूनिटहरु (दर्ता हुने व्यक्तिहरुको विवरण)

क्र.सं.	संचालकको नाम थर	ठेगाना
१.		
२.		
३.		
४.		
५.		
...		

नोटः सामुदायिक होमस्टेको हकमा होमस्टे व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष वा अधिकार दिएको व्यवस्थापनसमितिको सदस्यले निवेदन दिनु पर्ने छ ।

निवेदकको नाम थरः.............
हस्ताक्षरः
मितिः

अनुसूची ४
(दफा ६(३) संग सम्बन्धित)
बराहक्षेत्र नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
चक्रघट्टी, सुनसरी, १ नं. प्रदेश, नेपाल

दर्ता नं.:

होमस्टे संचालन प्रमाण पत्र

.... लाई होमस्टे संचालन कार्यविधि, २०७७ मा व्यवस्था भए अनुसार सामुदायिक/निजि होमस्टेका रुपमा दर्ता/नवीकरण गरी यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१) सदस्यको नामः
२) ठेगानाः
३. मान्य अवधिः

HOME STAY OPERATION CERTIFICATE

.... home stay is registered/renewedas a community/ private home stay under home stay operation procedures, 2077 B.S.
1. Name of the owner:
2. Address of the owner :
3. Valid up to ....

शर्तहरु

- व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी पर्यटकहरुलाई बसोबासको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
- चलन चल्तीको वा निर्धारित मूल्यभन्दा बढी मूल्य लिनु हुदैन ।
- स्थानीय सामाजिक सांस्कृतिक वातावरणलाई असर पर्ने खालका क्रियाकलापहरु गर्नु गराउनु हुदैन ।
- यो प्रमाणपत्र तथा अनुसूची ४ बमोजिमको आचारसंहिता सबैले देख्ने स्थानमा राख्नु पर्नेछ ।
- व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी प्रत्येक वर्ष प्रतिवेदन बुझाउनु पर्नेछ ।
- यो प्रमाणपत्र प्रत्येक २।२वर्षमा नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

अनुमति प्रदान गर्नेको

नाम थरः

दर्जाः

दस्तखतः

मितिः

अनुसूची ५

(दफा ७(३)(ङ) संग सम्बन्धित)

Code of Conduct for the Visitors The home stay visitors are expected to abide the following points:

1. Do not pressure the owner for food, beverage and facilities not available at home stay.

2. Do not disturb people at home or outside.

3. Do not offer anything to the people beyond one's capacity.

4. Beware of doing any behavior (such as sexual activities), which is impermissible to the local socio-cultural values.

5. Respect to the rites and rituals of the local people. Wear such clothes that are permissible to the community.

6. Do not impress the owner or use other people for doing immoral or illegal activities. Respect to the household routine for entrance and exit.

7. Supply and use of narcotics or any forms of psychotropic drugs at home or outside is strictly prohibited.

8. Respect to the bio-diversity and ecology of the environment.

प्रमाणिकरण गर्नेको :

दस्तखत :

नाम थर : राजेश प्रसाद पोखरेल

दर्जा : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पृष्ठ संख्या : १२

मिति : २०७७।०९।०७

कार्यालयको छाप :